

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 37. IZREDNA SEJA

(25. november 2016)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEVAJMA TRAJNI IN NEODtujlivi PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDNO IN ZVOLITVANO.

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

37

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 37. izredna seja (25. november 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2017

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 37. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O RAZGLASITVI USTAVNEGA ZAKONA DOPOLNITVI III. POGLAVJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (OdUZ70a), EPA 1615-VII

VSEBINA

DR. MILAN BRGLEZ	5
Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O RAZGLASITVI USTAVNEGA ZAKONA O DOPOLNITVI III. POGLAVJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE (OdUZ70a), EPA 1615-VII	6
DR. MILAN BRGLEZ	6
DR. MATEJ T. VATOVEC	7
IVA DIMIC	7
MIRJAM BON KLANJŠČEK	8
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	9
MAG. BRANKO GRIMS	9
MARJANA KOTNIK POROPAT	10
JAN ŠKOBERNE	11
PRIMOŽ HAINZ	12
MAG. BRANKO GRIMS	12

Državni zbor VII. mandat

37. izredna seja 25. november 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Matjaž Nemeč.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 25. novembra 2016 ob 10.01.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, spoštovane ministrice, dragi ministri.

Pričenjam s 37. izredno sejo Državnega zbora, ki je bila sklicna na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Marinka Levičar, gospa Jelka Godec, gospa Marija Bačič, gospa Ljudmila Novak, gospa Ksenija Korenjak Kramar, mag. Alenka Bratušek, gospod Franc Laj, dr. Bojan Dobovšek, gospod Bojan Podkrajšek, gospod Janez Janša, gospod Jožef Horvat, gospod Kamal Izidor Shaker, mag. Branislav Rajič, gospod Igor Zorčič, gospod Marko Ferluga, dr. Franc Trček in gospod Roberto Battelli.

Na sejo so bili vabljeni predstavnike Vlade.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Pozdravljam tudi premierja Republike Slovenije dr. Mira Cerarja.

Preden preidemo na obravnavo 1. točke dnevnega reda, vabim predsednika Državnega zbora dr. Milana Brgleza, da ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami na kratko nagovori Državni zbor.

Gospod predsednik, izvolite.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Spoštovani državljanke in državljani, cenjeni kolegice poslanke in kolegi poslanci, predstavniki Vlade.

Na današnji dan pred 66 leti so v Dominikanski republiki plačanci samooklicanega generalisima in diktatorja Rafaela Trujilla s palicami okrutno potolkli in pomorili slavno trojico sester Mirabal, revolucionark in bork za ponovno vzpostavitev demokracije in spoštovanja temeljnih svoboščin v tej mali karibski državi. A medtem ko so Trujilla pogoltnile temne strani zgodovine, so sestre Mirabal postale simbol tako ljudskega kot tudi feminističnega upora. Generalna skupščina Združenih narodov pa je dan njihove tragične smrti tik pred prelomom tisočletja razglasila za mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami.

Prav je, da se tega obeležja danes spomnimo tudi v Državnem zboru.

Živimo v času, v katerem si v odnosu do nasilja nad ženskami ravnodušnosti in neodločnosti ne moremo in ne smemo privoščiti. Še več, zavedati se moramo raznolikih oblik in motivov takšnega nasilja, od demonstracij premoči in političnih diskreditacij do discipliniranja in maščevanja. Nasilje nad ženskami se pojavlja v širokem spektru nedopustnih dejanj, ki se kažejo tako v fizičnih napadih in emocionalnih zlorabah, osebem in spolnem nadlegovanju, kot tudi preišljenem in namernem materialnem prikrajšanju. Dejstvo, da mnoge družbe širom sveta, med katerimi se občasno na žalost znajde tudi naša, takšna nasilna dejanja vse prevečkrat še vedno dojemajo kot razumljiva, branljiva ali celo častna, je dokaz, da partikularni diskurzi še vedno tolerirajo, če ne celo odobravajo posamezne oblike moškega nasilja. Nasilje nad ženskami je najjasnejša relikvija zgodovinske neenakosti med spoloma, ki je vodila in še vedno vodi do manifestne in strukturne diskriminacije žensk. Politika enakosti spolov se mora zato začeti z odločnim in brezpogojnim ne nasilju nad ženskami. Tukaj in zdaj.

Zdi se sicer, da je ob prelomu tisočletja nasilje nad ženskami še vedno marsikje tabu, torej nekaj, o čemer se ne govori, nekaj, kar premnoge žrtve za vsako ceno še vedno skrivajo in brez upati si poklicati na pomoč potlačijo v brezno svojega spomina in sramu. A upam si trditi, da se na tem področju danes vendarle premikamo v pravo smer in da se vse bolj zavedamo posledici in pogostosti nasilja v družini, posilstev, tudi med partnerji, nadlegovanja na delovnem mestu in drugih raznolikih oblik nasilja, celo zločinov, ki jih ženske še pred nekaj desetletji v javnosti niso smele niti omeniti.

Gibanja za pravice žensk so okrepila našo skupnost zavest o tem, našo skupno upornost. Razkrila so kompleksne, včasih celo formalne in socializirane mreže krivcev in sokrivih, ki so nasilnežem dovoljevale, da s svojimi zavrnimi dejanji delujejo nemoteno in nekaznovano. Pri tem je zaskrbljujoče tudi, da se premalo

zavedamo tistih skupin žensk, ki so zaradi posebnih okoliščin še dodatno ranljive, od pripadnic manjšinskih skupnosti, begunskih in migrantskih žensk, vse do starejših žensk in tistih, ki živijo v najbolj odročnih predelih držav. Njim, ki jim grozi večplastna diskriminacija, moramo v okviru boja proti nasilju nad ženskami posvetiti še dodatno skrb in pozornost.

Spoštovani državljanke in državljani, cenjeni kolegi poslanke in poslanci, spoštovani predstavniki Vlade! Učiti se in ukrepati moramo vsi – starši, učitelji, partnerji, stari in mladi, predvsem pa mi, predstavniki državljanek in državljanov, ki imamo v rokah moč, da spodbujamo, oblikujemo, sprejemamo in uveljavljamo ustrezne ukrepe, ki bodo nasilje nad ženskami spremenili v stvar preteklosti. Poslanke in poslanci smo v lanskem letu s ratifikacijo tako imenovane Istanbulske konvencije Sveta Evrope sprejeli obljubo, da Slovenija ženskam nikoli več ne bo obrnila hrbta, da bo nasilje nad ženskami preprečevala, žrtve zaščitila ter storilce preganjala in kaznovala.

To obljubo smo podali, zavedajoč se vseh obveznosti za njeno uresničitev, zato mi dovolite, da v zaključku izrazim svojo neomajno pričakovanje, da bo Vlada še pred koncem tega mandata sprejela vse potrebne ukrepe, da Slovenija umakne pridržke h konvenciji, ki jih je ob njeni ratifikaciji uveljavila. To ni le naša obljuba, to je naša dolžnost.

Nasilje nad ženskami predstavlja resno in zavrženo kršitev temeljnih človekovih pravic in svoboščin, ki so neodtujljive in brezpogojno pripadajo vsem, ženskam in moškim. A to nasilje ni neizogibno, daleč od tega. Lahko ga preprečimo in moramo ga. Zato si želim, da duh sester Mirabal danes zaživi tudi med vsemi nami. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 37. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 21. novembra, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Imamo težave z glasovalno napravo, samo trenutek.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 37. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA**

ODLOKA O RAZGLASITVI USTAVNEGA ZAKONA O DOPOLNITVI III. POGlavJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE.

Državni zbor je na 24. seji 17. novembra 2016 sprejel Ustavni zakon o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije. V skladu s prvim odstavkom 182. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor razglasi ustavni zakon najkasneje osmi dan po njegovem sprejemu, razen če najmanj 30 poslancev in poslank zahteva, da se sprememba Ustave predloži v potrditev volivcem na referendumu. Zahteva za razpis referendumu ni bila podana, zato Državni zbor lahko razglasi ustavni zakon o dopolnitvi tretjega poglavja Ustave Republike Slovenije. Ustavni zakon Državni zbor razglasi s sprejemom odloka o razglasitvi.

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Ustavna komisija. Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predsedniku komisije dr. Milanu Brglezu. Izvolite.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Državni zbor je v nadaljevanju 24. seje 17. 11. 2016 soglasno sprejel Ustavni zakon o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije in z njim na novo v 70.a členu uredil pravico do pitne vode.

Ustava v 171. členu določa, da spremembe Ustave začno veljati z razglasitvijo v Državnem zboru. Poslovnik Državnega zbora nadalje v prvem odstavku 182. člena določa akt, s katerim Državni zbor razglasi ustavni zakon o spremembi Ustave. Državni zbor mora tako najkasneje osmi dan po sprejemu ustavnega zakona na plenarnem zasedanju sprejeti odlok o razglasitvi predmetnega ustavnega zakona. To lahko stori, če v vmesnem času od sprejema ustavnega zakona ni vložena zahteva za razpis ustavnorevizijskega referendumu oziroma če je bila na ustavnorevizijskem referendumu potrjena sprememba Ustave.

Ustavna komisija je v okviru prvega nadaljevanja prve nujne seje dne 3. 11. 2016 ob upoštevanju Odloka o ustanovitvi nalogah delovnih teles Državnega zbora kot pristojno obravnavala osnutek predloga odloka o razglasitvi, ga sprejela in sklenila, da predlog odloka takoj po sprejemu predmetnega ustavnega zakona vložiti v postopek sprejemanja.

Spoštovane in spoštovani! Pred vami je Predlog odloka o razglasitvi Ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije, s katerim bomo, če bo odlok danes sprejet, razglasili ustavni zakon, s tem pa bo začela veljati dopolnitev Ustave in pravica do pitne vode. Zato Ustavna komisija predlaga poslankam in poslancem, da na današnji 37. izredni seji s svojim glasom za podprete predlagani odlok o razglasitvi predmetnega ustavnega zakona. Naj se ob tem še enkrat zahvalim prav vsem, ki so sodelovali v

ustavnorevizijski razpravi in pripomogli k uspešnemu zaključku ustavnorevizijskega postopka, s katerim smo tudi našim otrokom v Republiki Sloveniji zagotovili pitno vodo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo dr. Matej T. Vatovec. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Danes bomo v Državnem zboru naredili zadnji korak k zapisu pravice do pitne vode v Ustavo. Zdaj, na koncu te poti, lahko s ponosom pogledamo na to, kar smo dosegli, a hkrati moramo upreti pogled naprej, k izzivom, ki so pred nami.

Čeprav se na prvi pogled morda zdi, da je pravica do pitne vode samoumevna, prakse v svetu kažejo, da temu ni tako. Pritiski zasebnih multinacionalnih korporacij k privatizaciji vodnih virov so vse večji. Kapital je preprosto žejen večjega profita. Voda se pod njegovo taktirko iz javne dobrine spreminja v tržno blago, blago, ki si ga lahko privoščijo le, če ga lahko plačajo. Nevarnosti, o katerih govorim, niso nekaj abstraktnega in oddaljenega. So čisto konkretne in se z njimi srečujemo tudi v Sloveniji, čeprav jih zaradi obilnosti pitne vode še ne občutimo tako močno kot v nekaterih drugih državah. Vendar pa je ravno to vodno bogastvo verjetno razlog, da se je Slovenija ob vseh hujših posledicah podnebnih sprememb in vse manjših zalogah vode znašla v primežu kapitalističnih interesov, ki vodo želijo zase. Upravljanje vodovodov je v nekaterih občinah že v zasebni lasti. Omenimo lahko na primer Kamnik, Krško in Ormož. Zasebni upravljalci vsako leto izkazujejo dobičke, oskrbovana gospodinjstva pa dobavo vode plačujejo držaje kot oskrbovanci primerljivih občin, kjer oskrbo opravlja javno podjetje.

O 30 letnih koncesijah, ki so podeljene zasebni pijačarski industriji, ki vodo črpa praktično zastoj, pa je sploh škoda izgubljati besede. Nezaslišano je, da je tekom postopka za spremembo ustave Ministrstvo za okolje in prostor še naprej nemoteno podeljevalo nove koncesije, koncesije, po katerih zasebniki pitno vodo črpajo za manj kot 2 evra na tisoč litrov. Za politrsko steklenico vode, ki jo v trgovini lahko prodajajo tudi za pol evra in več, plačajo torej manj kot desetinko centa. Nespametno podeljevanje koncesij za črpanje vode in oskrbo z njo nas je privedlo v položaj, ko je zapis pravice do pitne vode v ustavo postala nujnost. Seveda ta pravica sama po sebi ne pomeni nič, če so vodni viri in oskrba v zasebni lasti. Zato nas v Združeni levici veseli, da zapis pravice do pitne vode spremljata zapisa, ki onemogočata privatizacijo vodnih virov in oskrbo s pitno vodo določata kot neprofitno javno službo. Ta je

edina, ki ne dopušča kovanja dobičkov pri oskrbi s to osnovno življenjsko dobrino.

Z današnjim glasovanjem o odloku o razglasitvi Ustavnega zakona bomo pokazali, da se Slovenija zmore zoperstaviti nenasitnim apetitom kapitala. Da se zmoremo zoperstaviti kovanju dobičkov z mešetarjenjem z osnovnimi življenjskimi dobrinami in da zmoremo postaviti človeka pred profit.

A voda ni edina javna dobrina, ki jo ogrožajo apetiti kapitala. Zato nam mora današnji uspeh služiti kot spodbuda pri boju za javni interes na vseh področjih. Javno zdravstvo in šolstvo, delavske pravice in standardi, čisto okolje, vse to kapital vidi kot neizkoriščena področja za ustvarjanje novega profita. V Združeni

levici smo trdno prepričani, da je močna socialna država temelj vsake pravične družbe. Za to se tudi borimo. Zadnje čase smo vse prepogosto soočeni z dejstvom, da so kljub temu, da so zapisane v ustavi, te pravice sistematično kršene zaradi politično-ekonomskih interesov peščice. Zato bomo po zgledu zapisa pravice do pitne vode v ustavo tudi v prihodnje morali vnesti nekatere dodatne varovalke.

Za zaključek naj se dotaknem izobraževanja, v zvezi s katerim že poteka postopek spremembe ustave, ki bi jasno začrtal ločnico med javnim in zasebnim. V Združeni levici upamo, da bo današnje sprejetje odloka o razglasitvi Ustavnega zakona dal vetra v jadra za nove progresivne spremembe v bližnji prihodnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, celotna vladna ekipa, kolegice in kolegi!

Le še današnje glasovanje nas loči od začetka uveljavitve zgodovinske spremembe Ustave Republike Slovenije, kot je prejšnji teden poudarjala koalicija, ko je z lahkoto izglasovala ustavni zakon in v ustavo zapisala pravico do pitne vode. Logično je, da bo danes s sprejetjem odloka o razglasitvi opravila še formalno plat, in potem bomo imeli vsi državljani v ustavi zapisano še eno pravico, ki sama po sebi ne pomeni tudi dejanske zagotovitve pitne vode in izgradnje vodovodnega omrežja.

V Novi Sloveniji smo že ob sprejemanju predloga za začetek postopka spremembe ustave in ob sprejemanju Ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave izpostavili več dilem. Naj jih ponovimo.

Že danes 72. člen slovenske ustave z določili o zdravem življenjskem okolju in oskrbi države za pogoje in načine opravljanja gospodarskih dejavnosti daje zadostno pravno podlago za izvajanje Zakona o varstvu okolja in Zakona o gospodarskih javnih službah. Oskrba s pitno vodo je obvezna občinska javna služba, ki jo občine zagotavljajo preko svojih režijskih

obratov ali v javnem gospodarskem zavodu. V obeh primerih govorimo izključno o neprofitnem opravljanju te službe. Tudi v primeru, da za oskrbo s pitno vodo podelijo koncesijo, to ne pomeni, da je, po domače rečeno, voda sprivatizirana. Kdor navaja takšne trditve, ne pozna temeljnega pojmovanja koncesijskega sistema ali pa namenoma zavaja. Nesprejemljivo bi bilo, da bi na področju oskrbe prebivalstva in gospodinjstev s pitno vodo popolnoma izključili možnost podelitve koncesije domačim ali tujim družbam ali pa že podeljene koncesije razveljavili. S tem bi to področje, ki v praksi dobro deluje, v celoti prepustili državi.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da mora Republika Slovenija ohraniti lastništvo nad vodnimi viri in nad njimi zagotavljati učinkovito in suvereno oblast, ki vključuje regulativo in nadzor. Če so vodni viri javno dobro v lasti Republike Slovenije, če so torej pravila jasno določena, je vseeno, kdo je izvajalec oskrbe s pitno vodo – lokalna skupnost, koncesionarji ali druge oblike javno-zasebnega partnerstva. Država mora po našem mnenju vršiti zgolj regulatorno in nadzorstveno funkcijo, predvsem pri določanju cene vode. Pravni režimi vodnih virov, infrastrukture za oskrbo s pitno vodo in samo izvajanje javnih služb oskrbe s pitno vodo morajo biti takšni, da preprečujejo prevlado zasebnega interesa nad javnim in kovanje dobičkov na račun višjih cen in padca kakovosti oskrbe.

Iz navedenih razlogov Krščanski demokrati zadnjega odstavka predloga Ustavnega zakona, ki določa, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti ter neposredno in neprofitno, nismo podprli. Dejstvo je, da ta odstavek ukinja podeljevanje koncesij in vaše vodovode. Znan je podatek, da kar 13 % prebivalcev Slovenije nima možnosti za zagotovitev vodooskrbe v okviru javnih služb, ampak so odvisni od lastne oskrbe z vodo. Sledi logično vprašanje, kaj bo tem državljanom pomagal zapis pravice do pitne vode v Ustavo, če ne bomo mogli biti več oskrbovani iz vaških vodovodov.

Na te nesporne ugotovitve opozarja tudi občinski svet občine Kozje, ki smo ga v Državni zbor prejeli včeraj. Ustavno komisijo pozivajo, da upošteva dosedanje zakonsko ureditev, po kateri morajo občine zagotavljati javne vodovode na območjih v skladu z operativnim programom oskrbe s pitno vodo, na ostalih območjih pa si to oskrbo občani zagotovijo sami. Ostro zavračajo rešitve zadnjega odstavka, ki določa, da država zagotavlja oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za gospodinjstva preko samoupravnih skupnosti neposredno in neprofitno, kajti to dejansko pomeni poseganja v izvirne pristojnosti občin.

V Novi Sloveniji Predlogu odloka o razglasitvi Ustavnega zakona ne bomo nasprotovali, tako kot nismo nasprotovali Predlogu Ustavnega zakona.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Danes je pomemben dan, ko bo pravica do pitne vode dokončno zapisana v Ustavo Republike Slovenije. Hvala vsem poslankam in poslancem za doseg skupnega cilja, to je zapis pravice do pitne vode za vse.

Voda je naše največje bogastvo in prav je, da se z njo ravna skrbno in da se jo zaščiti. Že Generalna skupščina Združenih narodov je leta 2010 razglasila pravico do pitne vode kot temeljno človekovo pravico in čas je, da temu dokončno sledi tudi Slovenija. Pred skoraj dvema letoma smo v Zavezništvu začeli s postopki za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z namenom, da se vodo zaščiti in da bo dostopna vsem. Gre za univerzalno in temeljno človekovo pravico, s katero se bodo v prihodnosti še zlasti srečevali naši potomci. Res je, da so vodni viri danes še relativno neokrnjeni ter da imamo v Sloveniji v tem trenutku še zelo dobro in kakovostno vodo, a slednje se s potencialnim poseganjem v naravo in njenim onesnaževanjem lahko zelo hitro spremeni.

V nekaterih delih sveta voda žal že zdaj ni dobrina, ki bi bila prosto dostopna in na voljo vsem. Še zmeraj se prepogosto dogaja, da ljudje pijejo iz onesnaženih virov ali pa morajo po vodo hoditi daleč od doma. Prav tako je treba opozoriti na zaskrbljujoče razmere glede položaja romskega prebivalstva, ki jim še zmeraj ni omogočen dostop do pitne vode. Podatek, da v 21 od skupno 105 romskih naselij v družini ni omogočen dostop do pitne vode, je več kot zaskrbljujoč. Na to dejstvo je že leta 2010 opozorila strokovnjakinja Združenih narodov za človekove pravice. Temeljna človekova pravica, kar pravica dostopa do pitne vode vsekakor je, se, vsaj kar zadeva romsko prebivalstvo, kontinuirano krši. Na to v svojih letnih poročilih letno opozarjata tako varuhinja človekovih pravic kot tudi Amnesty International Slovenija.

Tudi zato je današnja razglasitev zapisa pravice do pitne vode v ustavo še kako pomembna. Temeljnega akta države se ne spreminja vsak dan, zato smo v Zavezništvu posebno pozornost namenili vsakemu koraku, ki nas je pripeljal do današnjega sklepnega dejanja.

Postopek spreminjanja ustave je bil dolg, zato smo danes še toliko bolj veseli, da so vsa naša prizadevanja dosegla svoj cilj in namen. Tekom postopka je bilo vloženih kar nekaj amandmajev in izrečenih pomislekov. Zlasti s strani občin smo prejeli kar nekaj pripomb, ki pa smo jih na koncu s konstruktivnim dialogom uspešno rešili. V Zavezništvu smo s postopkom spreminjanja kot prvopodpisani pod pobudo za vpis pravice do pitne vode v ustavo oblikovali kompromisni predlog, s katerimi smo jasno opredelili razmerja med državo in

občinami pri oskrbi prebivalstva z vodo. Na ta način smo rešili pomisleke občin glede pristojnosti za zagotavljanje in distribucijo pitne vode. V nadaljevanju nam je skupaj, spoštovani poslanke in poslanci, uspelo zapisati 70.a člen, ki bo v prihodnje zagotovil, da bo zares vsakdo imel pravico do pitne vode, da bodo javni viri javno dobro v upravljanju države ter da vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo ter z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.

Člen v nadaljevanju pomembno navaja in s tem zagotavlja, da bo oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavljala država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. To nam omogoča, da bo oskrba s pitno vodo tudi v prihodnosti ostala v pristojnosti občin in da se bodo morebitni presežki oziroma dobički pri izvajanju javne službe lahko namenjali zgolj in le za vodooskrbo.

Kljub današnjemu slavnostnemu dejanju pa našega dela še zdaleč ni konec. Dejstvo je, da danes postavljamo osnovne temelje za vsa dejanja, ki se bodo v prihodnosti odvijala v zvezi z aktivnostmi, povezanimi z vodo. Gre za novo paradigmo, ki zagotavlja mednarodne standarde za sprejemanje političnih in gospodarskih odločitev glede vodnih virov. Danes je dan, ko se vzpostavlja pravni okvir, ki bo krepil odgovornost države glede uresničevanja pravice do vode.

Brez vode ni življenja je pregovor, ki si ga velja zapomniti in si ga vtisniti v srce. V času, ko se svet sooča z velikim pomanjkanjem vode, zlasti kakovostne in zdrave pitne vode, ko so že in bodo še pogostejše vojne z vodo, ko se izkorišča vodo kot dobrino, ki ima visoko ceno, so naše naravne danosti resnično pomembne. Zato je pomembno, kakšno bo stanje našega vodnega okolja. Vodni krog je namreč en sam, globalen. Kako globalen, pričajo dnevno objavljene novice v svetovnih medijih, ki Slovenijo postavljajo na častno mesto držav, ki so pomembnost vode prepoznali in pravico do nje zapisali v najvišji pravni akt države.

V Zavezništvu se zavedamo, da bo v nadaljevanju potrebno spreminjanje zakonodaje, pri čemer bo naš temeljni cilj zaveza oskrbi za vse državljane Republike Slovenije. Zato si bomo tudi v prihodnje prizadevali za aktivno ozaveščanje javnosti o pomembnosti odnosa do vode.

Še enkrat hvala za podporo in sodelovanje vsem strokovnim službam, zainteresirani strokovni javnosti in vam, spoštovani poslanke in poslanci, da je voda kot pravica vseh končno zapisana tudi v slovenski ustavi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora- Predsednik Vlade, kolegice, kolegi, vladna ekipa, spoštovani državljanke in državljani, draga Slovenija!

Tales, prvi med starogrškimi modreci, je vodo poimenoval kot prapočelo, prapočelo vsega, kar biva, kar živi. Voda je prvina, iz katere izhaja in v katero se zopet vrača vse življenje. V vodi živijo povodni možje in vodne vile. Ob vodah so nekoč menda strašili zmaji in velikani. Štorklja, vodna ptica, prinaša novorojence, novo življenje. Voda je prinašalka zdravja, sreče, dobre letine in blaginje. Voda je v zgodovini človeštva vedno krojila usodo ljudstev. Tako ostaja vse do današnjih dni in tako bo vedno bolj tudi v prihodnje. Skoraj dve milijardi ljudi na našem planetu danes nima dostopa do varne pitne vode. Živeti v državi, kot je naša, v zeleni državi, bogati z vodni viri, je velik in neprecenljiv privilegij, je darilo narave, do katerega moramo imeti najvišje možno spoštovanje in odgovornost.

Danes z zapisom pravice do varne pitne vode ter zapisom naravnih vodnih virov kot naravnega javnega dobra države v Ustavu Republike Slovenije dokončno postavljamo tudi ustavne pravice ter dolžnosti do samega sebe in do našega odnosa do narave. Ta zaveza danes je odraz naše skrbi in zaščite okolja, je odraz skrbi za svoje in za zdravje drugih, je odraz odgovornega odnosa do prihodnjih generacij.

Na današnji dogodek moramo biti izjemno ponosni tudi zato, ker to zgodovinsko potezo delamo z roko v roki, v sodelovanju in povezano. Ker z njo presegamo vsakodnevne medsebojne politične napetosti. Ker s to potezo kažemo, da moramo in znamo biti odprti za sodelovanje, za pozive in potrebe, ki prihajajo iz družbe in stroke, od ljudi.

Na današnji dogodek moramo biti izjemno ponosni tudi zato, ker dokazujemo, da znamo in da vemo, kaj pomeni in kako skozi dejanja zgleda dorasla moderna demokracija.

Na današnji dan se Slovenija uvršča med redke države na svetu, ki so dosegle takšen uspeh. S to odločitvijo postajamo država prihodnosti in zgled drugim.

Poslanke in poslanci Stranke modernega centra ob tej priložnosti čestitamo. Naj teče. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Tudi v imenu SDS izraz podpore proti nasilju nad ženskami. Toda ali ste na začetku današnje seje morda vsaj za hip pomislili, kako manipulativno je, če se na današnji dan najbolj glasno borijo proti nasilju nad ženskami tisti, ki so s svojim političnim ravnanjem, zavzemanjem, dejanjem in z opustitvijo dolžnostnih dejanj omogočili, da je preko Slovenije šlo pol milijona

ilegalnih migrantov, ki so potem v Kölnu izvajali taharrush gameo, najhujšo obliko nasilja nad ženskami, ki so v Parizu ob sodelovanju najmanj dveh teroristov, ki sta šla v migrantskem toku preko Slovenije, ubili mater štirih otrok in izvedli še številne druge nepojmljive zločine povsod po Evropi ter ogrozili in z nasiljem zaznamovali ženske po celotni Evropski uniji. To je razlika med besedami in dejanji, gospe in gospodje. To je žal rdeča nit vladavine levičarjev, kjerkoli že so. Tudi današnji akt, o katerem odločamo, je prav s tega vidika zelo zanimiv.

Gospe in gospodje, v Sloveniji imamo ta hip na oblasti vlado in koalicijo, ki po dolgem in po čez kršita ustavo. Kršili sta ustavo, ko je šlo za migrante – ne samo slovensko, ampak tudi evropsko in še druge mednarodne predpise –, ki evidentno kršita slovensko ustavo, ko gre za fiskalno pravilo, kršita človekove pravice, nezakonito protiustavno jemljeta mandate ter ne izvajata odločb Ustavnega sodišča, in to celo takrat, ko je to izrecno v škodo razvoja in otrok. Zato, gospe in gospodje, je popolnoma vseeno, kaj piše v tem aktu, ki ga sprejemamo danes, ker imamo vlado in vladajočo koalicijo, ki kršita ustavo. Čisto vseeno je, kdaj bo ustavni zakon razglašen, kako in na kakšen način, ker imamo vlado in vladajočo koalicijo, ki ne spoštujeta že tistega, kar v tej ustavi piše.

Gospe in gospodje, danes se tukaj za menoj spet slika celotna Vlada Republike Slovenije, ki je 14 dni nazaj poslala v ta parlament proračuna za naslednji dve leti kot ključna akta za Slovenijo na neustaven način, čeprav na čelu Vlade stoji ustavni pravnik. Torej gre za zavestno, načrtno kršenje Ustave Republike Slovenije. Ko ste tukaj protiustavno jemali mandat, sem vam prebral, kaj je ustavni red, tri odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije in pet odločb Evropskega sodišča za človekove pravice. Pa ste vseeno tako ravnali. Ker ste zavestno kršili ustavni red, je popolnoma vseeno, kaj danes piše v tem aktu, ki ga sprejemate, ker vi kršite ustavo. Zavestno jo kršite, ponavljajoče jo kršite in kršite jo po dolgem in po čez. Če parafraziram predsednika Državnega zbora, je to zavrženo dejanje, in vi to veste. Da bi to zameglili, da se še bolj prikrije tista razlika med besedami in dejanji, se potem pride slikati celotna Vlada Republike Slovenije ob razglasitvi enega člana Ustave, ki jo itak ta ista vlada s svojo koalicijo ne spoštuje. To, gospe in gospodje, je razlika med besedami in dejanji.

Govorite o zaščiti vode. Voda je bila že do zdaj zaščiteni in tudi poslej bo zaščiteni na ustavnopravni ravni in tudi z ustrezno zakonodajo, ampak nihče pa je ne more zaščiti pred Vlado in vladajočo koalicijo, ki krši slovensko ustavo. Gre za čisto navaden piar in sprenevedanje. Gospe in gospodje, tukaj smo poslušali, ko ste spreminjali te spremembe o nekih, kako je bilo že rečeno, gnusnih kapitalistih, ki stegujejo roke po slovenski vodi. Bežite, no.

Kako je, če so levičarji na oblasti? Pa pogledimo. Vodo v Celju in Ljubljani ima v rokah Heineken. Radensko, ki je simbol Slovenije, imajo v rokah Čehi. Costello imajo v rokah Arabci. Ne boste verjeli, vse to se je zgodilo takrat, ko so imeli v rokah vladavino levičarji. Toliko o razliki med besedami in dejanji. Vi pa govorite o zaščiti slovenske vode. Slovenska voda je že zaščiteni. Zaščiteni je po ustavi in mora biti tako, ker je naravna dobrina in sestavni del življenjskega okolja, ki je človekova pravica, tudi zapisana v slovenski ustavi. Zato vse to, kar počnete, ni drugega kot poceni piar.

Ampak še enkrat povem, da je popolnoma vseeno, kaj piše v tem aktu, ki ga danes sprejemamo, ker imamo vlado in vladajočo koalicijo, ki ne spoštujeta ustave, ki jo zavestno kršita, ko je šlo na primer za migrante in za fiskalno pravilo, ki sprejemata najpomembnejše akte na očitno neustaven način, kot so bili sprejeti proračuni pred samo 14 dnevi, se pa prideta slikati, ko se razglasi slovenska ustava. Uboga Slovenija.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane in spoštovani, vsi prisotni, lepo vas pozdravljam!

Danes je dan, ki se bo vpisal v zgodovino Republike Slovenije kot dan uresničitve dolgoletne želje, da se največje bogastvo naše države, torej pitna voda, za vedno zaščiti pred apetiti velikih korporacij, ki vodo vidijo zgolj kot tržno blago. To bomo storili z dopolnitvijo III. poglavja Ustave Republike Slovenije, v katerega bomo zapisali, da ima vsakdo pravico do pitne vode, da so vodni viri javno dobro v upravljanju države ter da vodni viri služijo prednostno in trajnostno neprofitni oskrbi prebivalstva s pitno vodo.

V Poslanski skupini Desus nas izjemno veseli, da smo se pridružili peščici svetovnih držav, ki se zavedajo omejenosti tega neprecenljivega naravnega vira, in ga zaščitili na najvišji možni ravni. Večini poslanskih skupin je uspelo prezreti politične razlike in se zediniti o tem, da v luči globalnih demografskih in podnebnih sprememb ne dopustimo, da se vodni viri privatizirajo, uničijo ali služijo zgolj peščici najbogatejših.

Zavedati se moramo, da je voda skupen vir za preživetje človeštva in javna dobrina. Zato mora biti dostop do nje temeljna in splošna pravica vseh. Takšno stališče podpirata tudi Evropski parlament, ki v številnih resolucijah nasprotuje liberalizaciji vodnega sektorja, in Organizacija Združenih narodov. Analize Združenih narodov o dostopu do čiste pitne vode razkrivajo, da kar 783 milijonov ljudi tega dostopa nima. 2,5 milijarde ljudi nima ustreznih sanitarnih pogojev. Po podatkih UNICEF vsak dan umre tisoč 400

otrok, mlajših od petih let, zaradi bolezni, povezanih z diarejo, ki je posledica onesnažene vode, neustreznih sanitarnih razmer in pomanjkanja higiene. Zavedati se moramo, da naj bi bilo do leta 2050 na Zemlji že dobrih 9 milijard ljudi. To pomeni, da se bo v času ene generacije število ljudi povečalo za več, kot je bilo vseh ljudi na Zemlji na začetku 20. stoletja. To pa, spoštovane in spoštovani, pomeni močan pritisk na vodne vire.

Hkrati je treba opozoriti, da so naravni viri, med katere spada tudi pitna voda, tisti, za katere finančni analitiki ocenjujejo, da bodo v prihodnosti najbolj dobičkonosni. Brez velikih analiz lahko ugotovimo, da bomo vodno vedno nujno potrebovali za preživetje in za razvoj. Voda bo korporacijam omogočala delovanje v bližnji in daljni prihodnosti, zato se njihov interes po tej dobrini povečuje. Na svetu se za potrebe kmetijstva porabi 70 % vse vode, 20 % za industrijo in 10 % za gospodinjstva. V industrijsko razvitih državah se za industrijo porabi več kot polovica razpoložljive vode. Z vpisom v ustavo, da oskrbo s pitno vodo izvajajo neprofitne javne službe, pošiljamo zelo jasen signal Evropi in Svetu, da v Sloveniji vodooskrba ne bo namenjena pridobivanju dobička, temveč bosta dostop do pitne vode in vodooskrba človekovi pravici.

Na koncu bi želela poudariti tudi to, da je Slovenija v okviru Evropske unije uspela z zahtevo, da se v mednarodni sporazum CETA vnese posebno poglavje o vodi. Tudi to dokazuje interes naše države, da se vodni viri zaščitijo. S tem smo jasno povedali, da nam ni vseeno, kaj se bo z vodo dogajalo v naslednjih letih in stoletjih. Lahko samo upamo, da bodo našemu zgledu sledile tudi druge države. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani predsednik, predsednik Vlade, cenjeni ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Civilizacijski razvoj in globalizacija skupnosti, katere del smo, sta nas žal pripeljala do točke, ko moramo, da bi ljudi zavarovali pred prosto roko trga, tudi najbolj osnovno dobrino, vodo, opredeliti kot izvorno pravico človeka. K sreči se tokrat, vsaj tako upam, vsi v tem zboru zavedamo pomembnosti dostopa prebivalcev do pitne vode in posledično tudi nujnosti, da država oziroma lokalne skupnosti to področje urejajo na neprofiten način, in sicer tako, da pravico skupnosti do kvalitetne pitne vode in ustrezne kvalitete življenja tudi na drugih področjih okoljskih politik postavimo nad pravico zasebnega kapitala do dobička in – v kontekstu sprejemanja globalnih sporazumov – tudi nad interese mednarodnih korporacij. Pravica do pitne vode bo tako v ustavi opredeljena kot ena temeljnih človekovih pravic, kar pomeni, da bo

poleg tega, da nam je danes samoumevna, zaščitena tudi na najvišji, torej ustavni ravni.

To je še posebej pomembno iz razloga, ker se nam danes zdi dostop do kvalitetne pitne vode povsem samoumevno stanje in žal z vodo pogosto ravnamo razsipno, neodgovorno, marsikje pa tudi namenoma negospodarno. K sreči se zavest ljudi in tudi politike, predvsem v razvitih državah, glede trajnostne rabe virov spreminja. Morda ali žal prav zaradi tega, ker smo vse pogostejše soočeni predvsem z naravnimi katastrofami, ki so v pomembnem delu posledica globalnega segrevanja in neodgovornega ravnanja človeka po industrijski revoluciji, ko se mnoga gospodinjstva, ponekod pa celo regije ali države, čez noč znajdejo v situaciji, ko ostanejo brez pitne vode in ko je treba ne le dneve, ampak mesece, ponekod pa tudi leta, izvajati interventne ukrepe, s katerimi se zaradi pomanjkanja čiste pitne vode rešuje življenje, zdravje ljudi in živali ter tudi trajnostni razvoj okolja.

Voda je torej naravni vir, brez katerega ni življenja, zato jo je preprosto treba posebej skrbno varovati, še posebej v času, ko vsaj očitno ne živimo v pomanjkanju pitne vode. Vendar moramo razmišljati o procesu, ki je pred nami, ko se nam zaradi globalnih sprememb še kako hitro lahko dogodi, da se situacija popolnoma obrne in spremeni. To pa seveda kljub temu, da se zavedamo, da tehnologija priprave pitne vode že danes omogoča uporabo tehnološko ustrezne pitne vode, vendar je tehnološko pripravljena voda povsem drugačna od naravne kvalitetne pitne vode, ki jo imamo danes na razpolago v Sloveniji. To je nekaj, kar je vredno ohraniti, to je nekaj, kar je vredno zapisati tudi v Ustavo Republike Slovenije.

V kontekstu dejstva, da živimo v širši evropski skupnosti, je današnja odločitev - upam, da na koncu tudi pozitivna – lahko tudi spodbuda za druge države v skupnosti. Sami namreč lahko sprejmemo še najbolj napredne okoljske politike, pa bomo ob nadaljevanju netrajnostnega, negospodarnega in razsipnega razpolaganja z viri naših sosedov, naših prijateljev, naših zaveznikov soočeni z identičnimi problemi, kot če sami ne bi ravnali drugače. Zato Socialni demokrati upamo, da bo tudi zunanja politika Republike Slovenije znala ustrezno zagovarjati in predstaviti današnji vpis vode v ustavo in da napredne politike v smeri boljšega ravnanja in trajnostnega razvoja ne bodo svoje domicilne pravice iskale samo v Sloveniji, ampak povsod po svetu, ker gre za globalno vprašanje.

Socialni demokrati bomo seveda vpis vode v ustavo podprli.

Kot je rekla vodja Poslanske skupine SMC: Naj teče!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu odloka.

Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravi naj se mag. Branko Grims.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Kolegice in kolegi!

Zgodovina je pestra in pravzaprav polna vojn in miru. Sam imam veliko srečo, da živim v obdobju, času in prostoru, ki je brez vojne, vsaj v naši geografski širini.

Ne smemo pa biti naivni. Osvajanje sveta se nadaljuje v različnih oblikah. Ena izmed vedno bolj prevladujočih je oblika, ki jo izvajajo velike korporacije, saj osvajajo svet s pomočjo kapitala. Lastijo si države in lastijo si tudi ljudi. Toda to gre vse prevečkrat na račun revnih, na račun srednjih slojev, na račun narodnega obstoja, na račun integritete narodov in seveda na račun narave. Te nevarnosti se je zavedala tudi civilna družba, ki je predlagala vpis pitne vode v ustavno diktijo. Zahtevala je ta vpis, v Državnem zboru pa smo to sprejeli in jih seveda podpiramo.

Zato upam, da bomo danes sprejeli ta odlok, in sicer v zaščito narodov, ljudi in narave. Upam, da bo čista voda še dolgo tekla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Politologija uči, da je samo ena tretjina tisto, kar je zapisano v obliki pravne norme, dve tretjini so pa tisti, ki so potem dolžni to pravno normo izvajati. Ko gre za Ustavo Republike Slovenije, ta zavezuje vse. Zavezuje parlament, zavezuje Vlado, uresničevati bi jo torej morali vsi.

Žal, gospe in gospodje, živimo v državi, v kateri je za en del politike neizmerna razlika med besedami in dejanji. Levičarji imajo danes dvotretjinsko ustavno večino v slovenskem parlamentu in Vlada ima velikansko podporo, kadarkoli jo želi. Toda kljub temu ta vlada ne uresničuje Ustave Republike Slovenije, pa je na njenem čelu ustavni pravnik. Krši ustavna načela zavestno, načrtno, sistematično in ponavljajoče. Samo nekaj primerov.

Preko meje Republike Slovenije je spustila več kot pol milijona ilegalnih migrantov, ki jih ne bi smela – ne po ustavi, ne po zakonu, ne po mednarodnih predpisih – in s tem ogrozila državljanke in državljane Republike Slovenije ter vse člane in članice oziroma vse državljanke in državljane Evropske unije.

Ta vlada, gospe in gospodje, bi morala že zdavnaj oblikovati ustrezno telo, ki bi dalo mnenje pri sprejemanju proračunov v zvezi s fiskalnim pravilom, pa tega ni storila. Ima ustavno večino, pa tega ni storila. Ustavni pravnik na čelu te vlade je zavestno poslal v ta parlament dva očitno neustavna akta, ki sta sprejeta na neustaven, protiustaven način. To, gospe in gospodje, pa je realen odnos do ustavnosti. Zato je čisto vseeno, kaj danes piše

v tem odloku in kaj piše v tistem, kar razglašate za velikansko pridobitev, pa je v resnici samo status quo. Voda je bila že do zdaj dobro zaščiten v ustavi in bo tudi poslej. Realen problem, s katerim se soočamo v Sloveniji, je to, da imamo oblast, ki ne spoštuje ustave, ki jo kljub opozorilom zavestno krši, ki krši človekove pravice, ustavni red, kljub opozorilom, torej zavestno. To ni samo stvar Vlade, je tudi stvar vladajoče koalicije. Vsi so glasovali takrat za to, da se protipravno odvzame en mandat, pa ste bili opozorjeni na ustavno načelo. Nihče ni nasprotoval. To, gospe in gospodje, pa je vaš realen odnos do Ustave. Zato je čisto vseeno kaj piše v Ustavi.

Pa tudi o doslednosti bi lahko kaj rekli. Sklicujete se na tisti stavek OZN. Tisti stavek govori o dveh stvareh, o varni pitni vodi in o pravici do ustreznih sanitarij. Ko boste še ustrezne sanitarije zapisovali v ustavo kot ustavno pravico, me zanima, če se bo spet prišla slikati celotna Vlada. Čeprav bi bilo glede na njen odnos do slovenske ustave to zelo simbolno dejanje.

Gospe in gospodje, voda je dobrina, treba jo je zaščititi, ampak ljudje bodo za zaščito vode storili največ, če bodo volili modro. "Left is left and right is right." Levo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem s splošno razpravo.

Ker k predlogu odloka ni bilo vloženih amandmajev, prehajamo na odločanje o Predlogu odloka o razglasitvi Ustavnega zakona o dopolniti III. Ustave Republike Slovenije.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani vsi, ki prisostvujete tej seji!

Ponosen sem, da smo v tem mandatu, vključno z današnjo piko na i, sprejeli tako pomembno odločitev, kot je zapis pravice do pitne vode v ustavo. Odločitev, ki je bila skrbno pretehtana in je pokazala, da smo v bistvenih trenutkih več kot sposobni preseči medsebojne razlike in narediti nekaj, kar se ne bo zapisalo samo v ustavo, ampak tudi v zgodovino naše države. Da bi ta dosežek tudi slovesno obeležili, vas vabim v preddverje, da skupaj nazdravimo s kozarcem naše bistre in dobre slovenske vode.

Zaključujem 37. izredno sejo Državnega zbora.

Obveščam vas, da se bo 38. izredna seja pričela ob 12. uri in 5 minut.

/ aplavz/

Seja se je končala 25. novembra 2016 ob 10.59.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BON KLANJŠČEK, MIRJAM 8

BRGLEZ, DR. MILAN 5, 6

D

DIMIC, IVA 7

G

GRIMS, MAG. BRANKO 9, 12

H

HAINZ, PRIMOŽ 12

K

KOTNIK POROPAT, MARJANA 10

KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA 9

Š

ŠKOBERNE, JAN 11

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ 7

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec